

MELANKÓLIA II

Szükségszerű a tér, de útjaid
véletlentől véletlenig vezetnek.
Csak sejtelve lehet a fellegeknek –
virágok, gyümölcsök, kövek céljait

közelről nem találsz. Ne szorongasd
túl lázasan a dolgokat, szívükben
hosszan tudakozódní lehetetlen:
a Hold hangja pontosabban, a holtak

némasága hangosabban sugallja,
merre járj a földön, élők között.
Tengernyi percet emészt meg az óra,

de soha meg nem tartja az időt.
Egy angyal ébred, a kozmosz nekünk dől,
ha emberek távoznak életünkéből.

Kocziszký Éva

„A SZERETET SZIGETEI”

A szeretet Hölderlin „Patmos”-ában

1. A szeretet versszervező elve a változatokban

A „*Liebe*” mint szeretet és szerelem nyilvánvalóan az egyik leggyakrabban leírt szó Hölderlin egész munkásságában. Gondoljunk csak a korai himnuszokra, amelyekben a legfőbb absztraktum, „*isten*”, a szeretettel azonos, vagy a HYPERIÓN-ra, amelynek fő témája az antik görög ember esztétikai szeretetvallása, mely arra tanította meg, hogy a földhöz és az éghez ugyanazzal a szeretettel és viszonszeretettel viszonyuljon.¹ Az EMPEDOKLÉS dráma pedig az akragasi filozófus töredékei nyomán a szeretetet (Erós, Philia) kozmikus erőnek mutatja be, mely a világmindenségben teremt összetartozást, illetve harmóniát, s így *mutatis mutandis* magában a költészetben is. Ezzel az empedoklési filozófia Erósza nem csupán a drámai konfliktus egyik mozgatóerőjének tekinthető, hanem a dráma meghatározó poétikai elvének is. A költészet, amennyiben – mint Hyperión mondja – „*a végtelen isteni létezés megköltése*”,² szüntelen arra ösztönzi a költőt, hogy szeretettel, szerelemmel átlelkesítetten kapcsolódjon a német és antik tájakhoz is, a városokhoz (HEIDELBERG) vagy az Archipelagus boldog partjaihoz (THRÄNEN).